

Sri KrushnaCharitra Manjari

श्रीकृष्णचारित्रमंजरी

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚಾರಿತ್ರಮಂಜರೀ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚಾರಿತ್ರಮಂಜರಿ

(Mantralaya Guru SaArvabhouma Sri RaAghavendra Theerthara Virachita)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚಾರಿತ್ರಮಂಜರೀ

ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವೈಃ ಕ್ಷಿತಿಭರಹರಣೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಃ ಪ್ರಾದುರಾಸೀದ್
ದೇವಕ್ಯಾಂ ನಂದನಂದೀ ಶಿಶುವಧವಿಹಿತಾಂ ಪೂತನಾಂ ಯೋ ಜಘಾನ |
ಉತ್ಥಾನೌತ್ಸುಕ್ಯಕಾಲೇ ರಥಚರಣಗತಂ ಚಾಸುರಂ ಪಾದಘಾತೈ-
ಶ್ಚಕ್ರಾವರ್ತಂ ಚ ಮಾತ್ರಾ ಗುರುರಿತಿ ನಿಹಿತೋ ಭೂತಲೇ ಸೋ ವತಾನ್ಮಾಮ್ || ೧ ||

ಯೋ ಮಾತುರ್ಜ್ಯಂಭಮಾಣೋ ಜಗದಿದಮುಖಿಲಂ ದರ್ಶಯನ್ನಂಕರೂಢೋ
ಗರ್ಗೇಣಾಚೀರ್ಣನಾಮಾ ಕೃತರುಚಿರಮಹಾಬಾಲಲೀಲೋ ವಯಸ್ಯೈಃ |
ಗೋಪೀಗೇಹೇಷು ಭಾಂಡಸ್ಥಿತಮುರುದಯಯಾ ಕ್ಷೀರದಧ್ಯಾದಿ ಮುಷ್ಣನ್
ಮೃನ್ಮಾ ಭಕ್ಷೀತಿ ಮಾತುಃ ಸ್ವವದನಗಜಗದ್ಭಾಸಯನ್ ಭಾಸತಾಂ ಮೇ || ೨ ||

ದಧ್ನೋ ಮತ್ರಸ್ಯ ಭಂಗಾದುಪಗಮಿತರುಷಾ ನಂದಪತ್ನಾ ಥ ಬದ್ಧಃ
ಕೃಚ್ಛೆ ಷೋಲೂಖಲೇ ಯೋ ಧನಪತಿಸನಯೌ ಮೋಚಯಾಮಾಸ ಶಪಾತ್ |
ನಂದಾದ್ಯೈಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವೃಂದಾವನಮಿಹ ರಮಯನ್ ವೇಣುನಾದಾದಿಭಿಯೋ
ವತ್ಸಾನ್ ಪಾನ್ ವತ್ಸರೂಪಂ ಕೃತುಭುಗರಿಮಥೋ ಪೋಥಯನ್ಸ್ತೋವತಾನ್ಮಾಮ್ || ೩ ||

ರಕ್ಷನ್ ವತ್ಸಾನ್ ವಯಸ್ಯೈರ್ಬಕಮಭಿನದಥೋ ತಿಗ್ಮತುಂಡೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ
ಪ್ರೀತಿಂ ಕರ್ತುಂ ಸಖೀನಾಂ ಖರಮಪಿ ಬಲತೋ ಘಾತಯನ್ ಕಾಲಿಯಾಹಿಮ್ |
ಉನ್ಮಥ್ಯೋದ್ವಾಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾಮತಿವಿಮಲಜಲಾಂ ಯೋ ವ್ಯಥಾದ್ಧಾವವಕ್ಷಿಂ
ಸುಪ್ತಾನಾವೃತ್ಯ ಗೋಷ್ಠೇ ಸ್ಥಿತಮಪಿಬದಸೌ ದುಷ್ಟವೃಕ್ಷಚ್ಚಿದವ್ಯಾತ್ || ೪ ||

ದುರ್ಗಾರಣ್ಯಪ್ರವೇಶಾಚ್ಚ ತನಿಜಸರಣೀನ್ ತನಿಜಸರಣೀನ್ ಗೋಗಣಾನಾಹ್ವಯದ್ಯೋ
ದಾವಾಗ್ನಿಂ ತತ್ರ ಪೀತ್ವಾಸಮಪುಷದನುಗಾನ್ ಗೋಪಕಾನಾವಿಷಣ್ಣಾನ್ |
ಗೋಭಿರ್ಗೋಪೈಃ ಪರೀತಃ ಸರಿದುದಕತಟಸ್ಥೋಪಲೇ ಭೋಜ್ಯಮನ್ನಂ
ಭುಕ್ತ್ವಾ ವೇಣೋರ್ನಿನಾದಾದ್ವ ಜಗತವನಿತಾಚಿತ್ತಹಾರೀ ಸ ಮೃತ್ಯವ್ಯಾತ್ || ೫ ||

ಕೃಷ್ಣೋಸ್ತೂಕಂ ಪತಿಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಕೃತತಪಸಾಂ ಮಜ್ಜನೇ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ
ನಗ್ನಾನಾಂ ವಸ್ತ್ರದಾತಾ ದ್ವಿಜವರವನಿತಾನೀತಮನ್ನಂ ಸಮಶ್ನನ್ |

ಶ್ರಾಂತೈರ್ಗೋಪೈಃ ಸಮಂ ಯೋ ಬಲಮಥನಬಲಾವಾಹೃತ್ಪ್ರೇಸ್ಮಿನ್ ಸವೃಷ್ಟೌ
ಪ್ರೋದ್ಧ ತ್ಯಾಹಾರ್ಯವರ್ಯಂ ನಿಜಜನಮಖಿಲಂ ಪಾಲಯನ್ ಪಾತ್ಸಸೌ ಮಾಮ್ || ೬ ||

ಗೋವಿಂದಾಖ್ಯೋಢ ತಾತಂ ಜಲಪತಿಹೃತಮಾನೀಯ ಲೋಕಂ ಸ್ವಕೀಯಂ
ನಂದಾದೀನಾಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ವ್ರಜಗತವನಿತಾಗಾನಕೃಷ್ಣಾರ್ತಚಿತ್ತಾಃ |
ಯಃ ಕಾಲಿಂದ್ಯಾಂ ನಿಶಯಾಮರಮಯದಮಲಜ್ಯೋತ್ಸ ಯಾ ದೀಪಿತಾಯಾಂ
ಚಾರ್ವಂಗೀರ್ನರ್ಮವಾಕ್ಯೈಃ ಸ್ತನಭರನಮಿತಾಃ ಪ್ರೀಣಯನ್ ಪ್ರೀಯತಾಂ ನಃ || ೭ ||

ಅಂತರ್ಧತ್ತೇ ಸ್ಮ ತಾಸಾಂ ಮದಹರಣಕೃತೇ ತ್ವೇಕಯಾ ಕ್ರೀಡಮಾನಃ
ಸ್ವಸ್ತಂಧಾರೋಹಣಾದ್ಯೈಃ ಪುನರಪಿ ವಿಹಿತೋ ಗರ್ವಶಾಂತ್ಯೈ ಮೃಗಾಕ್ಷಾಃ |
ಖಿನ್ನಾನಾಂ ಗೋಪಿಕಾನಾಂ ಬಹುವಿಧನುತಿಭಿಯೋ ವಹನ್ ಪ್ರೀತಿಮಾವಿಃ-
ಪ್ರಾಪ್ತೋ ರಾಸೋತ್ಸವೇನ ನೃರಮಯದಬಲಾಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮೇ ಹರಿಃ ಸಃ || ೮ ||

ಹತ್ವಾ ಯಃ ಶಂಖಚೂಡಂ ಮಣಿಮಥ ಸಮದಾದಗ್ರಜಾಯಾರ್ತಗೋಪೀ-
ಗೀತಾನೇಕಸ್ವಲೀಲೋ ಹತವೃಷಭಮಹಾಪೂರ್ವದೇವೋಮರೇಡ್ಯಃ |
ಕೇಶಿಪ್ರಾಣಾಪಹಾರೀ ಸುರಮುನಿವದನಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಶೇಷಕೃತ್ಯೋ
ಹತ್ವಾ ಪುತ್ರಂ ಮಯಸ್ಯ ಸ್ವಜನಮಪಿಹಿತಂ ಮೋಚಯನ್ ಮೋಕ್ಷದಃ ಸ್ಯಾತ್ || ೯ ||

ಅಕ್ರೂರಾಕಾರಿತೋ ಯಾನ್ ವ್ರಜಯುವತಿಜನಾನ್ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾಭಿತಪ್ತಾನ್
ಸ್ವಂ ರೂಪಂ ಮಜ್ಜತ್ತೇಸ್ಮೈ ವಿಲಸಿತಮಹಿಗಂ ದರ್ಶಂಸ್ತೇನ ವಂದ್ಯಃ |
ಯೋ ಗತ್ವಾ ಕಂಸಧಾನೀಂ ಕೃತರಜಕಶಿರಾಶ್ಚಾರುವೇಷಃ ಸುಧಾಮ್ನಃ
ಪ್ರೀತಿಂ ಕುರ್ವಂಸ್ತ್ರಿವಕ್ರಾಂ ವ್ಯತನುತ ರುಚಿರಾಂ ಪೌರಮಹ್ಯೋವತಾತ್ ಸಃ || ೧೦ ||

ಶಾರ್ವಂ ಭಂಕ್ತ್ವಾ ಧನುರ್ಯೋ ಬಲಮಪಿ ಧನುಷೋ ರಕ್ಷಕಂ ಕುಂಜರಂ ತಂ
ಮಲ್ಲಾಂಶ್ಚಾಣೂರಪೂರ್ವಾನಪಿ ಸಹಸಹಜೋ ಮರ್ದಯಂಸ್ತುಂಗಮಂಚಾತ್ |
ಭೋಜೇಶಂ ಪಾತಯಿತ್ವಾ ವ್ಯಸುಮಕೃತ ನಿಜಾನ್ ನಂದಯನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಗರ್ಗಾತ್
ದ್ವೈ ಜಂ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಪ್ತೋ ಗುರುಮಥ ವಿದಿತಾಶೇಷವಿದ್ಯೋವತಾನ್ || ೧೧ ||

ದತ್ವಾ ಪುತ್ರಂ ಪ್ರವಕ್ತೇ ಪ್ರತಿಗತಮಧುರಃ ಸಾಂತ್ವಯನ್ನದ್ಧವಾಸ್ಯಾ-

ದೋಷಸ್ಥಾನ್ ನಂದಪೂರ್ವಾನರಮಯದಬಲಾಪ್ರೀತಿಕೃತ್ಯಃ ಶುಭಸ್ಯ |
ಅಕ್ರೂರಸ್ಯಾಥ ತೇನ ಪ್ರತಿವಿದಿ ಪೃಥಾತಪುತ್ರಕೃತ್ಯೋ ಜರಾಯಾಃ
ಸೂನುಂ ನಿರ್ಭಿನ್ನಸೇನಂ ವ್ಯತನುತ ಬಹುಶೋ ವಿದ್ರುತಂ ನಃ ಸ ಪಾಯಾತ್ || ೧೨ ||

ಪುರ್ಯಾ ನಿರ್ಗತ್ಯ ರಾಮಾದಥ ಸಹಮುಸಲೀ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಕೃಷ್ಣೋಭ್ಯನುಜ್ಞಾಂ
ಗೋಮಂತಂ ಚಾಪಿ ಮೌಲಿಂ ಖಗಪತಿವಿಹಿತಾಂ ವಾಸುದೇವಂ ಸೃಗಾಲಮ್ |
ಹತ್ವಾ ಶತ್ರುಂ ಚ ಪುರ್ಯಾಮಧಿಜಲಧಿ ಪುರೀಂ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ಬಂಧುವರ್ಗಾನ್
ನಿನ್ಯೇ ಯಃ ಸ್ತೋವತಾನ್ನಃ ಪ್ರಮಥಿತಯವನೋ ಮೌಚುಕುಂದಾಕ್ಷಿವಹ್ನೇಃ || ೧೩ ||

ರಾಜ್ಞಾ ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನೋ ಹತಯವನಬಲೋ ಭೀತವನ್ಮಾಗಧೇಶಾದ್
ಗೋಮಂತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಭೂಯೋ ಜಿತಮಗಧಪತಿರ್ಜಾತಶಾಂತಾಗ್ನಿಶೈಲಃ |
ಆಗತ್ಯ ದ್ವಾರಕಾಂ ಯೋ ಹೃದಿಕಸುತಗಿರಾ ಜ್ಞಾತಕೌಂತೇಯಕೃತ್ಯಃ
ಪಶ್ಯತ್ಸ್ವಾದಾಯಭೈಷ್ಠಿಂ ನೃಪು ಯುಧಿ ಜಿತವಾನ್ ಭೂಭೃತಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ನಃ || ೧೪ ||

ವೈರೂಪ್ಯಂ ರುಗ್ಮಿಣೋ ಯೋಕ್ತೃತ ಮಣಿಸಹಿತಂ ಜಾಂಬವದ್ದೇಹಜಾತಾಂ
ಸತ್ಯಾಂ ತೇನ್ಯೈವ ಯುಕ್ತಾಮಪಿ ಪರಿಜಗೃಹೇ ಹಸ್ತಿನಂ ಕುಲ್ಯಹೇತೋಃ |
ಯಾತೋ ವ್ಯಸ್ಯಾತ್ರ ಸತ್ಯಾಶುಚಮಥ ಸಮಗಾದ್ವಾರಕಾಂ ಸತ್ಯಯೇತೋ
ದ್ರಷ್ಟುಂ ಪಾರ್ಥಾನ್ ಸಕೃಷ್ಣಾನ್ ದ್ರುಪದಪುರಮಗಾಡ್ವಿದ್ವಲಕ್ಷಾನ್ ಸ ಪಾಯಾತ್ || ೧೫ ||

ಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರಾಪ್ಯಾಥ ಸತ್ರಾಜಿದಹಿತವಧಕೃತ್ಯಃ ಶ್ವಫಲ್ಕಸ್ಯ ಸೂನೌ
ರತ್ನಂ ಸಂದರ್ಶ್ಯ ರಾಮಂ ವ್ಯಧಿತ ಗತರುಷಂ ದ್ರಷ್ಟುಕಾಮಃ ಪ್ರತಸ್ಥೇ |
ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಸ್ಥಪಾರ್ಥಾನಥ ಸಹವಿಜಯೋ ಯಾಮುನಂ ತೀರಮಾಯನ್
ಕಾಲಿಂದೀಂ ತತ್ರ ಲಬ್ಧಾ ಯಮಸುತಪುರಕೃತ್ ಪಾತು ಮಾಂ ದ್ವಾರಕಾ ಸ್ಥಃ || ೧೬ ||

ಯೋ ಜಹ್ರೇ ಮಿತ್ರವಿಂದಾಮಥ ದೃಢವೃಷಭಾನ್ ಸಪ್ತ ಬದ್ಧಾ ಪಿ ನೀಲಾಂ
ಭದ್ರಾಂ ಮದ್ರೇಶಕನ್ಯಾಮಪಿ ಪರಿಜಗೃಹೇ ಶಕ್ರವಿಜ್ಞಾಪಿತಾರ್ಥಃ |
ತಾಕ್ಷಾ ರೂಢಃ ಸಭಾರ್ಯೋ ಹಿಮಗಿರಿಶಿಖರೇ ಭೌಮದುರ್ಗಂ ಸಮೇತ್ಯ
ಭಿತ್ವಾ ದುರ್ಗಾಣಿ ಕೃಂತ್ವಾ ಮುರಗಲಮರಿಣಾ ದೇವತೇಡ್ಯಃ ಸ ಮ್ರಾವ್ಯಾತ್ || ೧೭ ||

ತ್ರಿಂಶದ್ವಂಚಾವಧೀದ್ಯಃ ಸಚಿವವರಸುತಾನ್ ಭೂಮಿಜೇನಾತಿಘೋರಂ
ಯುದ್ಧಂ ಕೃತ್ವಾ ಗಜಾದ್ಯೈ ಹರಿಹೃತಶಿರಸಂ ತಂ ವ್ಯದಾಡ್ಭೂಸ್ತುತ್ಪ್ರೋಢ |
ಕೃತ್ವಾ ರಾಜ್ಯೈಸ್ಯ ಸೂನುಂ ವರಯುವತಿಜನಾನ್ ಭೂರಿಶಶ್ಚಾರುವೇಷಾನ್
ಪ್ರಾಪಯ್ಯ ದ್ವಾರಕಾಂ ಸ್ತೋಕೃತ ಮುದಮದಿತೇಃ ಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಮವೇನ್ಮಾಮ್ || ೧೮ ||

ಇಂದ್ರಾರಾಧ್ಯೋಮರೇಂದ್ರಪ್ರಿಯತಮಮಗಮಾಹೃತ್ಯ ದೇವಾನ್ ವಿಜಿತ್ಯ
ಪ್ರಾಪ್ಯಾಥ ದ್ವಾರಕಾಂ ಯಃ ಸುತಮತಿರುಚಿರಂ ರುಗ್ಮಿಣೀಶಃ ಪ್ರಪೇದೇ |
ಭ್ರಾತೃವ್ಯಂ ಪೌಂಢ್ರಕಾಪ್ಯಂ ಪುರರುಧಮತನೋತ್ ಕೃತ್ತಶೀರ್ಷಂ ತದೀಯಾ-
ಪತೋತ್ಪನ್ನಾಂ ಚ ಕೃತ್ಯಾಂ ರಥಚರಣರುಚಾ ಕಾಲಯನ್ ಕಾಮಧುಕ್ ಸ್ಯಾತ್ || ೧೯ ||

ಕೃಷ್ಣಃ ಸೂರ್ಯೋಪರಾಗೇ ನಿಜಯುವತಿಗಣೈರ್ಭಾರ್ಗವಂ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾಪ್ತ-
ಸ್ತತ್ರಾಯಾತಾನ್ ಸ್ವಬಂಧೂನ್ ಮುನಿಗಣಮಪಿ ಸಂತೋಷ್ಯ ಯಜ್ಞಂ ಸ್ವಪಿತ್ರಾ |
ಯೋನುಷ್ಠಾಪ್ಯಾಥ ನೈಜಂ ಪುರಮಥ ವದಿತಾನೇಕತತ್ತ್ವಾನಿ ಪಿತ್ರೇ
ಮಾತುಃ ಪುತ್ರಾನ್ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯಾಕೃತ ಹಿತಮಹಿತಂ ಮೈಪನುದ್ಯಾತ್ ಸ ಈಶಃ || ೨೦ ||

ರುಗ್ಮಿಣ್ಯಾ ನರ್ಮವಾಕ್ಯೈ ರರಮತ ಬಹುಭಿಃ ಸ್ತ್ರೀಜನೈರ್ಯೋಢ ಪುತ್ರಾ-
ನೇಕೈಕಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯ ದಶ ದಶ ರುಚಿರಾನ್ ಪೌತ್ರಕಾನಪ್ಯನೇಕಾನ್ |
ಪೌತ್ರಸ್ಯೋದ್ವಾಹಕಾಲೇ ಭೃಶಕುಪಿತಬಲಾದ್ರುಗ್ಮಿಣಂ ಘಾತಯಿತ್ವಾ
ನಂದನ್ ಯೋಷಿದ್ಗಣೇನ ಪ್ರತಿಗೃಹಮಬಲಾಪ್ರೀತಿಕಾರೀ ಗತಿರ್ಮೇ || ೨೧ ||

ನಾನಾರತ್ನಪ್ರದೀಪ್ತಾಸಮವಿಭವಯುತದ್ವಷ್ಟಸಾಹಸ್ರಕಾಂತಾ-
ಗೇಹೇಷ್ಟಶ್ಶನ್ ಶಯನಃ ಕ್ವ ಚ ಜಪಮೃಗಯಾದೀನೀ ಕುರ್ವನ್ ಕ್ವಚಿಚ್ಛ |
ದೀವ್ಯನ್ನಕ್ಷೈರ್ಬ್ರುವಾಣಃ ಪ್ರವಚನಮಪರೈರ್ಮಂತ್ರಯನ್ನೇವಮಾದಿ-
ವ್ಯಾಪಾರಾನ್ ನಾರದಸ್ಯ ಪ್ರತಿಸದನಮಹೋ ದರ್ಶಯನ್ ನಃ ಸ ಪಾಯಾತ್ || ೨೨ ||

ಪ್ರಾತರ್ಧ್ಯಾಯನ್ ಪ್ರಸನ್ನಃ ಕೃತಿನಿಜವಿಹಿತಃ ಸತ್ಸಭಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಕೃಷ್ಣೋ
ದೂತಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತೋಷ್ಯಾಮರಮುನಿವಿದಿತಾಶೇಷಕೃತ್ಯಃ ಪ್ರಯಾಸೀತ್ |
ಶಕ್ರಪ್ರಸ್ಥಂ ಚಮೂಭಿರ್ಬಹುವಿಭವಯುತಂ ಬಂಧುಭಿರ್ಮಾನಿತೋಯಂ
ಭೀಮೇನಾಪಾತ್ಯ ಬಾರ್ಹದ್ರಥಮಥ ನೃಪತೀನ್ ಮೋಚಯನ್ ಮೇ ಪ್ರಸೀದೇತ್ || ೨೩ ||

ಪುತ್ರಂ ರಾಜ್ಯೇಸ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ಹೃತಶಿರಸಮಥೋ ಚೇದಿರಾಜಂ ವಿಧಾಯ
ಪ್ರೋದ್ಯಂತಂ ರಾಜಸೂಯಂ ಯಮಸುತವಿಹಿತಂ ಸಂಸ್ಥಿತಂ ಯೋ ವಿಧಾಯ |
ಶಕ್ರಪ್ರಸ್ಥಾತ್ ಪ್ರಯಾತೋ ನಿಜನಗರಮಸೌ ಸಾಲ್ವಭಂಗಂ ಸಮೀಕ್ಷ
ಕ್ರುದ್ಧೋಷ್ಣನ್ನಭಿಗಂ ತಂ ಶಿವವರಬಲಿನಂ ಯಾನ್ ಪುರಂ ಪಾತು ನಿತ್ಯಮ್ || ೧೪ ||

ವಿಪ್ರಾದಾಕರ್ಣ್ಯ ಧರ್ಮಂ ವನಗತಮನುಜೈಃ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವ ತ್ಯಸರ್ವಾ-
ನಭ್ಯೇತ್ಯ ದ್ವಾರಕಾಂ ಯೋ ನೃಗಮಥ ಕುಜನಿಂ ದಿವ್ಯರೂಪಂ ಚಕಾರ |
ಗತ್ವಾ ವೈದೇಹಗೇಹಂ ಕತಿಪಯದಿವಸಾಂಸ್ತತ್ರ ನೀತ್ವಾತಿಭಕ್ತಂ
ಸಂತೋಷ್ಯ ದ್ವಾರಕಾಂ ಯಾನ್ಬಹುಬಲಸಮಿತೋ ಯನ್ನುಪಪ್ಲಾವ್ಯಮವ್ಯಾತ್ || ೧೫ ||

ದೌತ್ಯಂ ಕುರ್ವನ್ನನಂತಾ ನಿಜರುಚಿರತನೂರ್ಧಶರ್ಯನ್ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟೇ-
ಗೀತಾತತ್ತ್ವೋಪದೇಶಾದ್ರಣಮುಖವಿಜಯಸ್ಯಾಚರನ್ ಸಾರಥಿತ್ವಮ್ |
ನೀತ್ವಾ ಕೈಲಾಸಮೇನಂ ಪಶುಪತಿಮುಖತೋ ದಾಪಯಿತ್ವಾಸ್ತಮಸ್ಮೈ
ಭೀಮೇನಾಪಾತ್ಯ ದುಷ್ಕಂ ಕ್ಷಿತಿಪತಿಮಕರೋದ್ಧರ್ಮರಾಜಂ ತಮೀಡೇ || ೧೬ ||

ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸ್ಥಾನಂ ಯದೂನಾಂ ಪ್ರಿಯಸಖಮಕೃತಾವಾಪ್ತಕಾಮಂ ಕುಚೇಲಂ
ಕುರ್ವನ್ ಕರ್ಮಾಶ್ವಮೇಧಂ ನಿಜಭವನಮಥೋ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾರ್ಜುನಾಯ |
ಪುತ್ರಾನ್ ವಿಪ್ರಾಯ ದತ್ವಾಸಹಸಜಮಸೌ ದಂತವಕ್ರಂ ನಿಪಾತ್ಯ
ಪ್ರಾಪ್ಯಾಥ ದ್ವಾರಕಾಂ ಸ್ವಾಂ ಸಮವತು ವಿಹರನ್ನದ್ಧವಾಯೋಕ್ತತತ್ತ್ವಃ || ೧೭ ||

ರಕ್ಷನ್ ಲೋಕಾನ್ ಸಮಸ್ತಾನ್ ನಿಜಜನನಯನಾನಂದಕಾರೀ ನಿರಸ್ತಾ-
ವದ್ಯಃ ಸೌಖ್ಯ ಕರ್ಮೂರ್ತಿಃ ಸುರತರುಕುಸುಮೈಃ ಕೀರ್ಯಮಾಣೋಮರೇಂದ್ರಃ |
ಸಿದ್ಧಿ ಗಂಧರ್ವಪೂರ್ವೈರ್ಜಯಜಯವಚನೈಃ ಸ್ತೂಯಮಾನ್ಮೋತ್ರ ಕೃಷ್ಣಃ
ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಪುತ್ಯೈಶ್ಚ ಪೌತ್ರೈಃ ಸ ಜಯತಿ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಃ || ೧೮ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚಾರಿತ್ರಮಂಜರೀ ಲೇಶತಃ ಕೃತಾ |
ರಾಘವೇಂದ್ರೇಣ ಯತಿನಾ ಭೂಯಾತ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾದದಾ || ೧೯ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥಕೃತಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚಾರಿತ್ರಮಂಜರೀ ||

శ్రీకృష్ణచారిత్రమంజరీ

విష్ణుర్బహ్మాదిదేవైః క్షితిభరహరణే ప్రార్థితః ప్రాదురాసీద్
దేవక్యం నందనందీ శిశువధవిహితాం పూతనాం యో జఘాన |
ఉత్థానౌత్సుక్యకాలే రథచరణగతం చాసురం పాదఘాతై-
శ్చక్రావర్తం చ మాత్రా గురురితి నిహితో భూతలే నో వతాన్మామ్ || ౧ ||

యో మాతుర్జ్ఞాంభమాణో జగదిదముఖిలం దర్శయన్నంకరూఢో
గర్గణాచీర్ణనామా కృతరుచిరమహాబాలలీలో వయస్యః |
గోపీగోహఘ భాండస్థితమురుదయయా క్షీరదధ్యాది ముష్ణన్
మృన్మా భక్షీతి మాతుః స్వవదనగజగద్భాసయన్ భాసతాం మే || ౨ ||

దధ్నో మత్రస్య భంగాదుపగమితరుషా నందపత్నా థ బద్ధః
కృచ్ఛే ణోలూఖలే యో ధనపతితనయౌ మోచయామాస శపాత్ |
నందాద్యైః ప్రాప్య వృందావనమిహ రమయన్ వేణునాదాదిభిర్యో
వత్సాన్ పాన్ వత్సరూపం క్రతుభుగరిమథో పోథయన్స్తోవతాన్మామ్ || ౩ ||

రక్షన్ వత్సాన్ వయస్వైర్బకమభినదథో తిగ్మతుండే గృహీత్వా
ప్రీతిం కర్తుం సఖీనాం ఖరమపి బలతో ఘాతయన్ కాలియాహిమ్ |
ఉన్మథ్యోద్వాస్య కృష్ణామతివిమలజలాం యో వృధాద్ధావవహ్నిం
సుప్తానావృత్య గోష్ఠే స్థితమపిబదసౌ దుష్టవృక్షచ్ఛిదవ్యాత్ || ౪ ||

దుర్గారణ్యప్రవేశాచ్చ్యుతనిజసరణీన్ తనిజసరణీన్ గోగణానాహ్వయద్యో
దావాగ్నిం తత్ర పీత్వాసమపుషదనుగాన్ గోపకానావిషణ్ణాన్ |
గోభిర్గోపైః పరీతః సరిదుదకతటస్థోపలే భోజ్యమన్నం
భుక్త్వా వేణోర్నినాదాద్య జగతవనితాచిత్తహరీ స మ్రావ్యాత్ || ౫ ||

కృష్ణోస్మాకం పతిః స్యాదితి కృతతపసాం మజ్జనే గోపికానాం
నగ్నానాం వస్త్రదాతా ద్విజవరవనితానీతమన్నం సమశ్నన్ |
శాంతైర్గోపైః సమం యో బలమథనబలావాహ్నత్రైస్మిన్ సవృష్టౌ
ప్రోద్ధ త్యాహార్యవర్యం నిజజనమఖిలం పాలయన్ పాత్వసౌ మామ్ || ౬ ||

గోవిందాభ్యోధ తాతం జలపతిహృతమానీయ లోకం స్వకీయం
నందాదీనాం ప్రదర్శ్య వ్రజగతవనితాగానకృష్టార్తచిత్తాః |
యః కాలింద్యాం నిశయామరమయదమలజ్యోత్స్న యా దీపితాయాం
చార్వంగీర్నర్మవాక్యైః స్తనభరనమితాః ప్రీణయన్ ప్రీయతాం నః || ౭ ||

అంతర్ధతే స్మ తాసాం మదహరణకృతే త్వేకయా క్రీడమానః
స్వస్కంధారోహణాద్యైః పునరపి విహితో గర్వశాంత్యై మృగాక్షాః |
ఖిన్నానాం గోపికానాం బహువిధనుతిభిర్యో వహన్ ప్రీతిమావిః-
ప్రాప్తో రాసోత్సవేన న్యరమయదబలాః ప్రీయతాం మే హరిః సః || ౮ ||

హత్వా యః శంఖచూడం మణిమథ సమదాదగ్రజాయార్తగోపీ-
గీతానేకస్వలీలో హతవృషభమహాపూర్వదేవోమరేడ్యః |
కేశిప్రాణాపహరీ సురమునివదనప్రార్థితాశేషకృత్యే
హత్వా పుత్రం మయస్య స్వజనమపిహితం మోచయన్ మోక్షదః స్యాత్ || ౯ ||

అకూరాకారితో యాన్ వ్రజయువతిజనాన్ సాంత్యయిత్వాభితప్తాన్
స్వం రూపం మజ్జత్రైస్మి విలసితమహిగం దర్శంస్తేన వంద్యః |
యో గత్వా కంసధానీం కృతరజకశిరాశ్చారువేషః సుధామ్నః
ప్రీతిం కుర్వంస్త్రీవక్త్రాం వ్యతనుత రుచిరాం పౌరమహ్నోవతాత్ సః || ౧౦ ||

శార్వం భంక్త్వా ధనుర్యో బలమపి ధనుషో రక్షకం కుంజరం తం
మల్లాంశ్చాణూరపూర్వానపి సహసహజో మర్దయంస్తుంగమంచాత్ |
భోజేశం పాతయిత్వా వ్యసుమకృత నిజాన్ నందయన్ ప్రాప్య గర్గాత్

ద్వై జం సంస్కారమాప్తో గురుమథ విదితాశేషవిద్యోవతాన్నః || ౧౧ ||

దత్వా పుత్రం ప్రవక్తే ప్రతిగతమధురః సాంత్యయన్నుద్ధవాస్యా-
ద్ధోష్ణస్థాన్ నందపూర్వానరమయదబలాప్రీతికృద్యః శుభస్య |
అక్రూరస్యాథ తేన ప్రతివిది పృథాతపుత్రకృత్యో జరాయాః
సూనుం నిర్భిన్నసేనం వ్యతనుత బహుశో విద్రుతం నః స పాయాత్ || ౧౨ ||

పుర్యా నిగ్గత్య రామాదథ సహముసలీ ప్రాప్య కృష్ణోభ్యనుజ్ఞాం
గోమంతం చాపి మాలిం ఖగపతివిహితాం వాసుదేవం సృగాలమ్ |
హత్వా శత్రుం చ పుర్యామధిజలధి పురీం నిర్మితాం బంధువర్గాన్
నిన్యే యః స్త్రోవతాన్నః ప్రమథితయవనో మౌచుకుందాక్షివహ్నాః || ౧౩ ||

రాజ్ఞా సంస్తూయమానో హతయవనబలో భీతవన్మాగధేశాద్
గోమంతం ప్రాప్య భూయో జితమగధపతిర్జాతశాంతాగ్నిశైలః |
ఆగత్య ద్వారకాం యో హృదికసుతగిరా జ్ఞాతకౌంతేయకృత్యః
పశ్యత్స్వాదాయభైష్మిం నృషు యుధి జితవాన్ భూభృతః ప్రీయతాం నః || ౧౪ ||

వైరూప్యం రుగ్మిణో యోక్త మణిసహితం జాంబవద్దేహజాతాం
సత్యాం తేనైవ యుక్తామపి పరిజగృహే హస్తినం కుల్యహేతోః |
యాతో వ్యస్యాత్ర సత్యాశుచమథ సమగాద్ధా రకాం సత్యయేతో
ద్రష్టుం పార్థాన్ సకృష్టాన్ ద్రుపదపురమగాద్విద్ధలక్షాన్ స పాయాత్ || ౧౫ ||

కృష్ణః ప్రాప్యాథ సత్రాజిదహితవధకృద్యః శ్వఫల్కస్య సూనౌ
రత్నం సందర్శ్య రామం వ్యధిత గతరుషం ద్రష్టుకామః ప్రతస్థే |
ఇంద్రప్రస్థస్థపార్థానథ సహవిజయో యామునం తీరమాయన్
కాలిందీం తత్ర లబ్ధా యమసుతపురకృత్ పాతు మాం ద్వారకా స్థః || ౧౬ ||

యో జహ్రౌ మిత్రవిందామథ దృఢవృషభాన్ సప్త బద్ధా పి నీలాం

భద్రాం మద్రేశకన్యామపి పరిజగ్గుహ శక్రవిజ్ఞాపితార్థః |
తాక్షా రూఢః సభార్యో హిమగిరిశిఖరే భౌమదుర్గం సమేత్య
చిత్వా దుర్గాణి కృంత్యా మురగలమరిణా దేవతేడ్యః స స్త్రావ్యాత్ || ౧౭ ||

త్రింశద్బంధావధీడ్యః సచివవరసుతాన్ భూమిజేనాతిఘోరం
యుద్ధం కృత్వా గజాద్యై ర్ధరిహృతశిరసం తం వ్యదాద్భూస్తుత్రోధ |
కృత్వా రాజ్యైస్య సూనుం వరయువతిజనాన్ భూరిశశ్చారువేషాన్
ప్రాపయ్య ద్వారకాం స్త్రోకృత ముదమదితేః కుండలాభ్యామవేన్మామ్ || ౧౮ ||

ఇంద్రాధ్యోమరేంద్రప్రియతమమగమాహృత్య దేవాన్ విజిత్య
ప్రాప్యోధ ద్వారకాం యః సుతమతిరుచిరం రుగ్మిణీశః ప్రపేదే |
భ్రాతృవ్యం పౌండ్రకాఖ్యం పురరుధమతనోత్ కృత్తశీర్షం తదీయా-
పత్యోత్పన్నాం చ కృత్యాం రథచరణరుచా కాలయన్ కామధుక్ స్యాత్ || ౧౯ ||

కృష్ణః సూర్యోపరాగే నిజయువతిగణైర్భార్గవం క్షేత్రమాప్త-
స్తత్రాయాతాన్ స్వబంధూన్ మునిగణమపి సంతోష్య యజ్ఞం స్వపిత్రా |
యైనానుష్ఠాప్యోధ నైజం పురమథ వదితానేకతత్త్వాని పిత్రే
మాతుః పుత్రాన్ ప్రదర్శ్యాకృత హితమహితం స్త్రీపనుద్యాత్ స ఈశః || ౨౦ ||

రుగ్మిణ్యా నర్మవాక్యై రరమత బహుభిః స్త్రీజనైర్యోధ పుత్రా-
నేకైకస్యాం ప్రపద్య దశ దశ రుచిరాన్ పాత్రకానప్యనేకాన్ |
పాత్రస్యోద్వాహకాలే భృశకుపితబలాద్రుగ్మిణం ఘాతయిత్వా
నందన్ యోషిధణేన ప్రతిగృహమబలాప్రీతికారీ గతిర్మే || ౨౧ ||

నానారత్నప్రదీప్తాసమవిభవయుతద్వ స్థసాహస్రకాంతా-
గేహాష్వశ్నన్ శయనః క్వ చ జపమృగయాదీనీ కుర్వన్ క్వచిచ్ఛ |
దీవ్యన్నకై ర్బ్రువాణః ప్రవచనమపరైర్మంత్రయన్నేవమాది-
వ్యాపారాన్ నారదస్య ప్రతిసదనమహో దర్శయన్ నః స పాయాత్ || ౨౨ ||

ప్రాతర్ధ్యానన్ ప్రసన్నః కృతినిజవిహితః సత్సభాం ప్రాప్య కృష్ణో
దూతం రాజ్ఞాం ప్రతోష్యామరమునివిదితాశేషకృత్యః ప్రయాసీత్ |
శక్రప్రస్థం చమూభిర్బహువిభవయుతం బంధుభిర్మానితోయం
భీమేనాపాత్య బార్హద్రథమథ నృపతీన్ మోచయన్ మే ప్రసీదేత్ || ౨౩ ||

పుత్రం రాజ్యేస్య కృత్వా హృతశిరసమథో చేదిరాజం విధాయ
ప్రోద్యంతం రాజసూయం యమసుతవిహితం సంస్థితం యో విధాయ |
శక్రప్రస్థాత్ ప్రయాతో నిజనగరమసౌ సాల్వభంగం సమీక్ష
క్రుద్ధోఘ్నన్నభిగం తం శివవరబలినం యాన్ పురం పాతు నిత్యమ్ || ౨౪ ||

విప్రాదాకర్ణ్య ధర్మం వనగతమనుజైః సాంత్యయిత్వై త్యసర్వా-
నభ్యేత్య ద్వారకాం యో నృగమథ కుజనిం దివ్యరూపం చకార |
గత్వా వైదేహగేహం కతిపయదివసాంస్తత్ర నీత్వాతిభక్తం
సంతోష్య ద్వారకాం యాన్ బహుబలసమితో యన్నుపప్లావ్యమవ్యాత్ || ౨౫ ||

దౌత్యం కుర్వన్ననంతా నిజరుచిరతనూర్దశర్యన్ దివ్యదృష్టే-
ర్గీతాతత్త్వోపదేశాద్రణముఖవిజయస్యాచరన్ సారథిత్యమ్ |
నీత్వా కైలాసమేనం పశుపతిముఖతో దాపయిత్వాస్త్రమస్మై
భీమేనాపాత్య దుష్టం క్షితిపతిమకరోద్ధర్మరాజం తమీడే || ౨౬ ||

ప్రాప్తః స్థానం యదూనాం ప్రియసఖమకృతావాప్తకామం కుచేలం
కుర్వన్ కర్మాశ్వమేధం నిజభవనమథో దర్శయిత్వార్జునాయ |
పుత్రాన్ విప్రాయ దత్వాసహసజమసౌ దంతవక్త్రం నిపాత్య
ప్రాప్యాథ ద్వారకాం స్వాం సమవతు విహరన్నుద్ధవాయోక్తతత్త్వః || ౨౭ ||

రక్షన్ లోకాన్ సమస్తాన్ నిజజననయనానందకారీ నిరస్తా-
వద్యః సౌఖ్యే కమూర్తిః సురతరుకుసుమైః కీర్యమాణ్ణోమరేంద్రే |

సిద్ధి ర్గంధర్వపూర్వైర్జయజయవచనైః స్థూయమాస్తోత్ర కృష్ణః
స్త్రీభిః పుత్రైశ్చ పాత్రైః స జయతి భగవాన్ సర్వసంపత్సమృద్ధః ॥ ౨౮ ॥

ఇతి శ్రీకృష్ణచారిత్రమంజరీ లేశతః కృతా |
రాఘవేంద్రేణ యతినా భూయాత్ కృష్ణప్రసాదదా ॥ ౨౯ ॥

॥ ఇతి శ్రీరాఘవేంద్రతీర్థకృతా శ్రీకృష్ణచారిత్రమంజరీ ॥

శ్రీకృష్ణచారిత్రమంజరీ

విష్ణుర్బ్రహ్మాదిదేవైః క్షితిభరहरणో प्रार्थितः प्रादुरासीद्
दैवक्यां नंदनंदी शिशुवधविहितां पूतनां यो जघान ।
उत्थानौत्सुक्यकाले रथचरणगतं चासुरं पादघातै-
श्चक्रावर्तं च मात्रा गुरुरिति निहितो भूतले सौ वतान्माम् ॥ १ ॥

यो मातुर्జृभमाणो जगदिदमुखिलं दर्शयन्नंकरूढो
गर्गेणाचीर्णनामा कृतरुचिरमहाबाललीलो वयस्ये ः ।
गोपीगेहेषु भांडस्थितमुरुदयया क्षीरदध्यादि मुष्णन्
मृन्मा भक्षीति मातुः स्ववदनगजगद्भासयन् भासतां मे ॥ २ ॥

दध्नो मत्रस्य भంగాदुपगमितరుषा नंदपత్నా थ बद्धः
कृच्छ्रे णोलूखले यो धनपतितनयौ मोचयामास शपात् ।
नंदाद्ये ः प्राप्य वृंदावनमिह रमयन् वेणुनादादिभिर्यो
वत्सान् पान् वत्सरूपं क्रतुभुगरिमथो पोथयन्स्त्रోवतान्माम् ॥ ३ ॥

रक्षन् वत्सान् वयस्यैर्बकमभिनदथो तिग्मतुंडे गृहीत्वा
प्रीतिं कर्तुं सखीनां खरमपि बलतो घातयन् कालियाहिम् ।
उन्मथ्योद्वास्य कृष्ణामतिविमलजलां यो व्यधाद्दाववहिनं
सुप्तानावृत्य गोष्ठे स्थितमपिबदसौ दुष्टवृक्षच्चिदव्यात् ॥ ४ ॥

दुर्गारण्यप्रवेशाच्च्युतनिजसरणीन् तनिजसरणीन् गोगणानाहवयद्यो
दावाग्निं तत्र पीत्वासमपुषदनुगान् गोपकानाविषण्णान् ।
गोभिर्गोपैः परीतः सरिदुदकतटस्थोपले भोज्यमन्नं
भुक्त्वा वेणोर्निनादाद् जगतवनिताचित्तहारी स म्त्राव्यात् ॥ ५ ॥

कृष्णत्रोस्माकं पतिः स्यादिति कृततपसां मज्जने गोपिकानां
नग्नानां वस्त्रदाता द्विजवरवनितानीतमन्नं समश्नन् ।
श्रुतैर्गोपैः समं यो बलमथनबलावाहृत्त्रेस्मिन् सवृष्टौ
प्रोद्ध त्याहार्यवर्यं निजजनमखिलं पालयन् पात्वसौ माम् ॥ ६ ॥

गोविंदाख्यत्रोथ तातं जलपतिहतमानीय लोकं स्वकीयं
नन्दादीनां प्रदर्श्य व्रजगतवनितागानकृष्टार्तचिताः ।
यः कालिन्द्यां निशयामरमयदमलज्योत्स या दीपितायां
चार्वगीर्नर्मवाक्ये ः स्तनभरनमिताः प्रीणयन् प्रीयतां नः ॥ ७ ॥

अंतर्धत्ते स्म तासां मदहरणकृते त्वेकया क्रीडमानः
स्वस्कंधारोहणाद्ये ः पुनरपि विहितो गर्वशांत्यै मृगाक्षा ः ।
खिन्नानां गोपिकानां बहुविधनुतिभिर्यो वहन् प्रीतिमाविः-
प्राप्तो रासोत्सवेन न्यरमयदबलाः प्रीयतां मे हरिः सः ॥ ८ ॥

हत्वा यः शंखचूडं मणिमथ समदादग्रजायार्तगोपी-
गीतानेकस्वलीलो हतवृषभमहापूर्वदेवोमरेड्यः ।
केशिप्राणापहारी सुरमुनिवदनप्रार्थिताशेषकृत्यो
हत्वा पुत्रं मयस्य स्वजनमपिहितं मोचयन् मोक्षदः स्यात् ॥ ९ ॥

अक्रूराकारितो यान् व्रजयुवतिजनान् सांत्वयित्वाभितप्तान्
स्वं रूपं मज्जत्रेस्मे विलसितमहिगं दर्शस्तेन वन्द्यः ।
यो गत्वा कंसधानीं कृतरजकशिराश्चारुवेषः सुधाम्नः
प्रीतिं कुर्वस्त्रिवक्रां व्यतनुत रुचिरां पौरमह्यत्रोवतात् सः ॥ १० ॥

शार्वं भंक्त्वा धनुर्यो बलमपि धनुषो रक्षकं कुंजरं तं
मल्लांश्चाणूरपूर्वानपि सहसहजो मर्दयंस्तुंगमंचात् ।
भोजेशं पातयित्वा व्यसुमकृत निजान् नंदयन् प्राप्य गर्गात्
द्वे जं संस्कारमाप्तो गुरुमथ विदिताशेषविद्यत्रोवतान्नः ॥ ११ ॥

दत्त्वा पुत्रं प्रवक्त्रे प्रतिगतमधुरः सांत्वयन्नुद्धवास्या-
द्गोष्ठस्थान् नंदपूर्वानरमयदबलाप्रीतिकृद्यः शुभस्य ।
अक्रूरस्याथ तेन प्रतिविदि पृथातपुत्रकृत्यो जरायाः
सूनुं निर्भिन्नसेनं व्यतनुत बहुशो विद्रुतं नः स पायात् ॥ १२ ॥

पुर्या निर्गत्य रामादथ सहमुसली प्राप्य कृष्णोभ्यनुज्ञां
गोमंतं चापि मौलिं खगपतिविहितां वासुदेवं सृगालम् ।
हत्वा शत्रुं च पुर्यामधिजलधि पुरीं निर्मितां बंधुवर्गान्
निन्ये यः स्त्रोवतान्नः प्रमथितयवनो मौचुकुंदाक्षिवहनेः ॥ १३ ॥

राजा संस्तूयमानो हतयवनबलो भीतवन्मागधेशाद्
गोमंतं प्राप्य भूयो जितमगधपतिर्जातशांताग्निशैलः ।
आगत्य द्वारकां यो हृदिकसुतगिरा ज्ञातकौंतेयकृत्यः
पश्यत्स्वादायभैष्मीं नृषु युधि जितवान् भूभृतः प्रीयतां नः ॥ १४ ॥

वैरूप्यं रुग्मिणो यत्रोक्त मणिसहितं जांबवद्देहजातां
सत्यां तेनैव युक्तामपि परिजगृहे हस्तिनं कुल्यहेतोः ।
यातो व्यस्यात्र सत्याशुचमथ समगाद्दा रकां सत्ययेतो
द्रष्टुं पार्थान् सकृष्टान् द्रुपदपुरमगाद्विद्धलक्षा न् स पायात् ॥ १५ ॥

कृष्णः प्राप्याथ सत्राजिदहितवधकृद्यः श्वफल्कस्य सूनौ
रत्नं संदर्श्य रामं व्यधित गतरुषं द्रष्टुकामः प्रतस्थे ।
इंद्रप्रस्थस्थपार्थानथ सहविजयो यामुनं तीरमायन्

कालिंदीं तत्र लब्धा यमसुतपुरकृत् पातु मां द्वारका स्थः ॥ १६ ॥

यो जह्ने मित्रविंदामथ दृढवृषभान् सप्त बद्धा पि नीलां
भद्रां मद्रेशकन्यामपि परिजगृहे शक्रविज्ञापितार्थः ।
ताक्षा रूढः सभार्यो हिमगिरिशिखरे भौमदुर्गं समेत्य
छित्वा दुर्गाणि कृत्वा मुरगलमरिणा देवतेड्यः स म्त्राव्यात् ॥ १७ ॥

त्रिंशदपंचावधीद्यः सचिववरसुतान् भूमिजेनातिघोरं
युद्धं कृत्वा गजाद्ये हरिहतशिरसं तं व्यदाद्भूस्तुत्रोथ ।
कृत्वा राज्यत्रेस्य सूनुं वरयुवतिजनान् भूरिशश्चारुवेषान्
प्रापय्य द्वारकां स्त्रोकृत मुदमदितेः कुंडलाभ्यामवेन्माम् ॥ १८ ॥

इंद्राराध्योमरेंद्रप्रियतममगमाहृत्य देवान् विजित्य
प्राप्याथ द्वारकां यः सुतमतिरुचिरं रुग्मिणीशः प्रपेदे ।
भ्रातृव्यं पौंड्रकाख्यं पुररुधमतनोत् कृतशीर्षं तदीया-
पत्योत्पन्नां च कृत्यां रथचरणरुचा कालयन् कामधुक् स्यात् ॥ १९ ॥

कृष्णः सूर्योपरागे निजयुवतिगणैर्भार्गवं क्षेत्रमाप्त-
स्तत्रायातान् स्वबंधून् मुनिगणमपि संतोष्य यज्ञं स्वपित्रा ।
यत्रोनुष्ठाप्याथ नैजं पुरमथ वदितानेकतत्त्वानि पित्रे
मातुः पुत्रान् प्रदर्श्याकृत हितमहितं म्त्रेपनुद्यात् स ईशः ॥ २० ॥

रुग्मिण्या नर्मवाक्ये ररमत बहुभिः स्त्रीजनैर्योथ पुत्रा-
नेकैकस्यां प्रपद्य दश दश रुचिरान् पौत्रकानप्यनेकान् ।
पौत्रस्योद्वाहकाले भृशकुपितबलाद्रुग्मिणं घातयित्वा
नंदन् योषिदगणेन प्रतिगृहमबलाप्रीतिकारी गतिर्मै ॥ २१ ॥

नानारत्नप्रदीप्तासमविभवयुतद्वष्टसाहस्रकांता-
गेहैष्वशनन् शयनः क्व च जपमृगयादीनी कुर्वन् क्वचिच्च ।

दीव्यन्नक्षे ब्रुवाणः प्रवचनमपरैर्मत्रयन्नेवमादि-
व्यापारान् नारदस्य प्रतिसदनमहो दर्शयन् नः स पायात् ॥ २२ ॥

प्रातर्ध्यायन् प्रसन्नः कृतिनिजविहितः सत्सभां प्राप्य कृष्णो
दूतं राज्ञां प्रतोष्यामरमुनिविदिताशेषकृत्यः प्रयासीत् ।
शक्रप्रस्थं चमूभिर्बहुविभवयुतं बंधुभिर्मनितोयं
भीमेनापात्य बार्हद्रथमथ नृपतीन् मोचयन् मे प्रसीदेत् ॥ २३ ॥

पुत्रं राज्येस्य कृत्वा हतशिरसमथो चेदिराजं विधाय
प्रोद्यंतं राजसूयं यमसुतविहितं संस्थितं यो विधाय ।
शक्रप्रस्थात् प्रयातो निजनगरमसौ सात्वभंगं समीक्ष
क्रुद्धोघ्नन्नब्धिगं तं शिववरबलिनं यान् पुरं पातु नित्यम् ॥ २४ ॥

विप्रादाकर्ण्य धर्मं वनगतमनुजैः सांत्वयित्वे त्यसर्वा-
नभ्येत्य द्वारकां यो नृगमथ कुजनिं दिव्यरूपं चकार ।
गत्वा वैदेहगेहं कतिपयदिवसांस्तत्र नीत्वातिभक्तं
संतोष्य द्वारकां यान्बहुबलसमितो यन्नुपप्लाव्यमव्यात् ॥ २५ ॥

दौत्यं कुर्वन्ननंता निजरुचिरतनूर्दश्यन् दिव्यदृष्टे-
र्गीतातत्त्वोपदेशाद्रणमुखविजयस्याचरन् सारथित्वम् ।
नीत्वा कैलासमेनं पशुपतिमुखतो दापयित्वास्त्रमस्मे
भीमेनापात्य दुष्टं क्षितिपतिमकरोद्धर्मराजं तमीडे ॥ २६ ॥

प्राप्तः स्थानं यदूनां प्रियसखमकृतावाप्तकामं कुचेलं
कुर्वन् कर्माश्वमेधं निजभवनमथो दर्शयित्वार्जुनाय ।
पुत्रान् विप्राय दत्वासहसजमसौ दंतवक्रं निपात्य
प्राप्याथ द्वारकां स्वां समवतु विहरन्नुद्धवायोक्ततत्त्वः ॥ २७ ॥

रक्षन् लोकान् समस्तान् निजजननयनानंदकारी निरस्ता-

वद्यः सौख्ये कमूर्तिः सुरतरुकुसुमैः कीर्यमाणत्रोमरेंद्रे ः ।
सिद्धे र्गंधर्वपूर्वैर्जयजयवचनैः स्तूयमान्त्रोत्र कृष्णः
स्त्रीभिः पुत्रैश्च पौत्रैः स जयति भगवान् सर्वसंपत्समृद्धः ॥ २८ ॥

इति श्रीकृष्णचारित्रमंजरी लेशतः कृता ।
राघवेन्द्रेण यतिना भूयात् कृष्णप्रसाददा ॥ २९ ॥

॥ इति श्रीराघवेन्द्रतीर्थकृता श्रीकृष्णचारित्रमंजरी ॥

Sri KrushnaCharitra Manjari

viShNurbrahmAdidEvaiH kShitiBaraharaNE prArthitaH prAdurAsId
dEvakyAM naMdanaMdl shishuvadhavihitAM pUtanAM yO jaGAAna |
utthAnautsukyakAIE rathacaraNagataM cAsuraM pAdaGAtai-
shcakrAvartaM ca mAtrA gururiti nihitO BUtalE sO vatAnmAm || 1 ||

yO mAturjRuMBamANO jagadidamuKilaM darshayannaMkarUDhO
gargENaClrNanAmA kRutaruciramahAbAlalIO vayasye H |
gOpIlgEhEShu BAMDasthitamurudayayA kShIradadhyAdi muShNan
mRunmA BakShIti mAtuH svavadanagajagadBASayan BASatAM mE || 2 ||

dadhnO matrasya BaMgAdupagamitaruShA naMdapatnA tha baddhaH
kRucCe NOIUKaIE yO dhanapatitanayau mOcayAmAsa shapAt |
naMdAdye H prApya vRuMdAvanamiha ramayan vENunAdAdiBiryO
vatsAn pAn vatsarUpaM kratuBugarimathO pOthayanstrOvatAnmAm || 3 ||

rakShan vatsAn vayasyairbakamaBinadathO tigmatuMDE gRuhItvA
prItiM kartuM saKInAM Karamapi balatO GAtayan kAliyAhim |
unmathyOdvAsya kRuShNAmativimalajalAM yO vyadhAddAvavahniM
suptAnAvRutya gOShThE sthitamapibadasau duShTavRukShaccidavyAt ||
4 ||

durgAraNyappravEshAccyutanijasaraNIn tanijasaraNIn
gOgaNAnAhvayadyO

dAvAgniM tatra pltvAsamapuShadanugAn gOpakAnAviShaNNAn |
gOBirgOpaiH parItaH saridudakataTasthOpalE BOjyamannaM
BuktvA vENOrninAdAdva jagatavanitAcittahArl sa mtrAvyAt || 5 ||

kRuShNtrOsmAkaM patiH syAditi kRutatapasAM majjanE gOpikAnAM
nagnAnAM vastradAtA dvijavaravanitAnItamannaM samashnan |
shrAMtairgOpaiH samaM yO balamathanabalAvAhRuttrEsmin
savRuShTau
prOddha tyAhAryavaryaM nijajanamaKilaM pAlayan pAtvasau mAm || 6 ||

gOviMdAKytrOtha tAtaM jalapatihRutamAnIya lOkaM svakIyaM
naMdAdInAM pradarshya vrajagatavanitAgAnakRuShTArtacittAH |
yaH kAlIMdyAM nishayAmaramayadamalajyOtsa yA dIpitAyAM
cArvaMglInarmavAkye H stanaBaranamitAH prINayan prIyatAM naH || 7 ||

aMtardhattE sma tAsAM madaharaNakRutE tvEkayA krlDamAnaH
svaskaMdhArOhaNAdye H punarapi vihitO garvashAMtyai mRugAkShA H |
KinnAnAM gOpikAnAM bahuvidhanutiBiryO vahan prItimAviH-
prAptO rAsOtsavEna nyaramayadabalAH prIyatAM mE hariH saH || 8 ||

hatvA yaH shaMKacUDaM maNimatha samadAdagrajAyArtagOpl-
glItAnEkasvallIO hatavRuShaBamahApUrvadEvOmarEDyaH |
kESiprANApahArl suramunivadanaprArthitAshEShakRutyO
hatvA putraM mayasya svajanamapihitaM mOcayan mOkShadaH syAt || 9 ||

akrUrAkAritO yAn vrajayuvatijanAn sAMtvayitvABitaptAn
svaM rUpaM majjattrEsme vilasitamahigaM darshaMstEna vaMdyaH |
yO gatvA kaMsadhAnIM kRutarajakashirAshcAruvEShaH sudhAmnaH
prItiM kurvaMstrivakrAM vyatanuta rucirAM pauramahytrOvatAt saH || 10 ||

shArvaM BaMktvA dhanuryO balamapi dhanuShO rakShakaM kuMjaraM
taM
mallAMscHaNUrapUrvAnapi sahasahajO mardayaMstuMgamaMcAt |

BOjEshaM pAtayitvA vyasumakRuta nijAn naMdayan prApya gargAt
dve jaM saMskAramAptO gurumatha viditAshEShavidytrOvatAnnaH || 11 ||

datvA putraM pravaktrE pratigatamadhuraH sAMtvayannuddhavAsyA-
dgOShThasthAn naMdapUrvAnaramayadabalAprltikRudyaH shuBasya |
akrUrasyAtha tEna pratividi pRuthAtaputrakRutyO jarAyAH
sUnuM nirBinnasEnaM vyatanuta bahushO vidrutaM naH sa pAyAt || 12 ||

puryA nirgatya rAmAdatha sahamusall prApya kRuShNOByanuj~jAM
gOmaMtaM cApi mauliM KagapativihitAM vAsudEvaM sRugAlam |
hatvA shatruM ca puryAmadhijaladhi purIM nirmittAM baMdhuvargan
ninyE yaH strOvatAnnaH pramathitayavanO maucukuMdAkShivahnEH ||
13 ||

rAj~jA saMstUyamAnO hatayavanabalO BItavanmAgadhEshAd
gOmaMtaM prApya BUyO jitamagadhapatirjAtashAMtAgnishailaH |
Agatya dvArakAM yO hRudikasutagirA j~jAtakauMtEyakRutyaH
pashyatsvAdAyaBaiShmIM nRuShu yudhi jitavAn BUBRutaH prlyatAM
naH || 14 ||

vairUpyaM rugmiNO ytrOkRuta maNisahitaM jAMBavaddEhajAtAM
satyAM tEnaiva yuktAmapi parijagRuhE hastinaM kulyahEtOH |
yAtO vasyAtra satyAshucamatha samagAddA rakAM satyayEtO
draShTuM pArthAn sakRuShTAn drupadapuramagAdviddhalakShA n sa
pAyAt || 15 ||

kRuShNaH prApyAtha satrAjidahitavadhakRudyaH shvaPalkasya sUnau
ratnaM saMdarshya rAmaM vyadhita gataruShaM draShTukAmaH
pratasthE |
iMdraprasthasthapArthAnatha sahavijayO yAmunaM tIramAyan
kAlIMdIM tatra labdhA yamasutapurakRut pAtu mAM dvArakA sthaH || 16 ||

yO jahrE mitraviMdAmatha dRuDhavRuShaBAn sapta baddhA pi nIIM
BadrAM madrEshakanyAmapi parijagRuhE shakravij~jApitArthaH |
tAkShA rUDhaH saBAryO himagiriSiKarE BaumadurgaM samEtya

CitvA durgANi kRuMtvA muragalamariNA dEvatEDyaH sa mtrAvyAt || 17 ||

triMshadpaMcAvadhIdyaH sacivavarasutAn BUmijEnAtiGOraM
yuddhaM kRutvA gajAdye rharihRutaSirasaM taM vyadAdBUstuttrOtha |
kRutvA rAjrEsya sUnuM varayuvatijanAn BURishashcAruvEShAn
prApayya dvArakAM strOkRuta mudamaditEH kuMDaIAByAmavEnmAm ||
18 ||

iMdrArAdhyOmarEMdrapriyatamamagamAhRutya dEvAn vijitya
prApyAtha dvArakAM yaH sutamatiruciraM rugmiNIshaH prapEdE |
BrAtRuvyaM pauMDrakAKyaM purarudhamatanOt kRuttaSlrShaM tadlyA-
patyOtpannAM ca kRutyAM rathacaraNarucA kAlayan kAmadhuk syAt || 19
||

kRuShNaH sUryOparAgE nijayuvatigaNairBargavaM kShEtramApta-
statrAyAtAn svabaMdhUn munigaNamapi saMtOShya yaj~jaM svapitrA |
ytrOnuShThApyAtha naijaM puramatha vaditAnEkatattvAni pitrE
mAtuH putrAn pradarshyAkruta hitamahitaM mtrEpanudyAt sa IshaH || 20
||

rugmiNyA narmavAkye raramata bahuBiH strIjanairyOtha putrA-
nEkaikasyAM prapadya dasa dasa rucirAn pautrakAnapyanEkAn |
pautrasyOdvAhakAIE BRushakupitabalAdrugiNaM GAtayitvA
naMdan yOShidgaNEna pratigRuhamabalAprItikArl gatirmE || 21 ||

nAnAratnapradIptAsamaviBavayutadva ShTasAhasrakAMtA-
gEhEShvasnna shayanaH kva ca japamRugayAdInI kurvan kvacicca |
dlvyannakShe rbruvANaH pravacanamaparairmaMtrayannEvamAdi-
vyApArAn nAradasya pratisadanamahO darshayan naH sa pAyAt || 22 ||

prAtardhyAyan prasannaH kRutinijavihitaH satsaBAM prApya kRuShNO
dUtaM rAj~jAM pratOShyAmaramunividitAshEShakRutyaH prayAsIt |
shakraprasthaM camUBirbahuviBavayutaM baMdhuBirmAnitOyaM
BlmEnApAtya bArhadrathamatha nRupatIn mOcayan mE prasIdEt || 23 ||

putraM rAgyEsha kRutvA hRutaSirasamathO cEdirAjaM vidhAya
prOdyamtaM rAjasUyaM yamasutavihitaM saMsthitaM yO vidhAya |
shakraprasthAt prayAtO nijanagaramasau sAlvaBaMgaM samIkSha
kruddhOGnannabdhigaM taM SivavarabalinaM yAn puraM pAtu nityam ||
24 ||

viprAdAkarNya dharmaM vanagatamanujaiH sAMtvayitve tyasarva-
naByEtya dvArakAM yO nRugamatha kujaniM divyarUpaM cakAra |
gatvA vaidEhagEhaM katipayadivasAMstatra nltvAtiBaktaM
saMtOShya dvArakAM yAn^bahubalasamitO yannupaplAvyamavyAt || 25
||

dautyaM kurvannanaMtA nijaruciratanUrdasharyan divyadRuShTE-
rgltAtattvOpadEshAdraNamukavijayasyAcaran sArathitvam |
nltvA kailAsamEnaM pashupatimuKatO dApayitvAstramasme
BlmEnApAtya duShTaM kShitipatimakarOddharmarAjaM tamIDE || 26 ||

prAptaH sthAnaM yadUnAM priyasaKamakRutAvAptakAmaM kucElam
kurvan karmAshvamEdhaM nijaBavanamathO darshayitvArjunAya |
putrAn viprAya datvAsahasajamasau daMtavakraM nipAtya
prApyAtha dvArakAM svAM samavatu viharannuddhavAyOktatattvaH || 27
||

rakShan IOkAn samastAn nijajananayanAnaMdakArI nirastA-
vadyaH sauKye kamUrthiH suratarukusumaiH klryamANtrOmarEMdre H |
siddhe rgaMdharvapUrvairjayajayavacanaiH stUyamAntrOtra kRuShNaH
strIBiH putraishca pautreH sa jayati BagavAn sarvasaMpatsamRuddhaH ||
28 ||

iti SrlkRuShNacAritramaMjarI IeshataH kRutA |
rAGavEMdrENa yatinA BUyAt kRuShNaprasAdadA || 29 ||

|| iti SrlrAGavEMdratIrthakRutA SrlkRuShNacAritramaMjarI ||

Lyrics courtesy - <https://www.srsmatha.org/>

> Sangraha...

**Hari Sarvottama - Vaayu Jeevottama - for
novice understanding @**

(<https://www.facebook.com/bhagavanknl/>)

